

'עלייה בהשקעה' - הסרת חסמי רישוי ועידוד העסקת עולים

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, מדינת ישראל, כמדינת הלאום של העם היהודי, פועלת כל העת לעידוד עלייה של זכאי שבות לביתם הלאומי בישראל. לעלייתו ארצה של כל יהודי משמעות ערכית והיסטורית עבורו ועבור החברה הישראלית כולה. לצד זאת, מתברכת מדינת ישראל בכישוריה הרב של העולים ובניסיון שרכשו בעיסוקם בארצות המוצא. לאורך שנות קיומה של המדינה תרמו העולים לפיתוחו ולשגשוגו של המשק הישראלי.

בשל השונות הרבה שישנה בין דרישות הרישוי במדינות השונות, נדרשים העולים להוכיח את רמת מקצועיותם ולעיתים אף לעבור הכשרות נוספות על מנת לקבל רישיון ישראלי לעסוק במקצועם. במקרים רבים מאופיינים הליכים אלו בבירוקרטיה משמעותית המקשה על השלמת התהליך ומעכבת את השתלבותם של העולים בשוק העבודה. זאת ועוד, ישנם פערי מידע משמעותיים ביחס לדרישות הרישוי של כל מקצוע ביחס לכל מדינת מקור שממנה מגיעים העולים לישראל.

על מנת לסייע לעולים במיצוי הפוטנציאל המקצועי שלהם ובהשתלבותם במקצועות הנדרשים בשוק העבודה בישראל:

1. להטיל על משרד העלייה והקליטה לרכז את הצעות משרדי הממשלה בדבר הקלה בדרישות הליכי הרישוי המוטלות על עולים חדשים לישראל ולגבש תוכנית כוללת להסרת חסמים ברגולציה הנוגעת לרישיונות תעסוקה לעולים ולעידוד העסקתם, זאת מבלי לגרוע מסמכויות המשרדים.

2. להטיל על המשרדים הבאים לבחון את הדרישות המוטלות על עולים חדשים עבור קבלת רישיון ישראלי, אישורי לימודים מוכרים או רישיונות מוכרים מחו"ל, במקצועות שעליהם מופקד משרדם ומוזכרים להלן, לאתר את החסמים המרכזיים המקשים על קבלת הרישיון ולהציע חלופות וצעדים להקלה על הנטל הרגולטורי והבירוקרטי העומד בפני העולים:

3. א. משרד האוצר:

ייעוץ השקעות, שיווק השקעות, ניהול תיקי השקעות, ייעוץ פנסיוני, סוכני ביטוח, סוכני שיווק פנסיוני.

ב. משרד הבריאות:

אופטומטריה, אורתופטיקה, אורתופטיסטיה, גנטיקה קלינית, דימות, טכנאות רפואית, כירורגטיקה, ריפוי בעיסוק, רישוי להיפנוזה, סיעוד, עובדי מעבדה רפואית, עוזרי רוקחים, פודיאטריה, פיזיותרפיה, פסיכולוגיה, קלינאות תקשורת, רפואה, רפואת שיניים, קרימינולוגיה קלינית, רוקחות, שינניות, תזונאות.

ג. משרד החינוך:

הוראה, חינוך לגיל הרך, הגף להערכת תארים.

ד. משרד החקלאות ופיתוח הכפר:

רפואה וטרינרית.

ה. משרד העבודה:

הנדסה, אדריכלות, הנדסאים, חשמלאים.

ו. משרד הרווחה והביטחון החברתי:

עבודה סוציאלית.

ז. משרד המשפטים:

ראיית חשבון, תיווך מקרקעין.

ח. משרד התחבורה והבטיחות בדרכים:

רישיון נהיגה ברכב כבד, רישיון נהיגה בתחבורה ציבורית.

ט. משרד התרבות והספורט:

רישיון צלילה, ספורט מוטורי.

י. משרד הבינוי והשיכון:

רישיון מודד.

4. להטיל על המשרדים המוזכרים להציג לוועדת השרים לענייני עלייה וקליטה בתוך 90 יום את הצעדים המוצעים ואבני דרך ליישומם כך שייושמו עד ליום 1.6.2024 ולעניין מקצועות ראיית החשבון ותיווך המקרקעין, כך שייושמו עד ליום 1.9.2024.

5. להטיל על המשרדים המוזכרים וכן על משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות ומשרד הכלכלה והתעשייה לבחון קידום צעדים אפשריים לעידוד העסקת עולים במסגרת פעילותם, הנוגעת להטבות בתחום התעסוקה. המשרדים יציגו את מסקנותיהם לוועדת השרים לענייני עלייה וקליטה בתוך 90 יום ויפעלו למימוש הצעדים בתוך 150 יום.

דברי הסבר

משרד העלייה והקליטה אמון על קליטה מיטבית של העולים לישראל ועל מימוש הפוטנציאל האנושי והמקצועי הטמון בכל עולה. לצד הטיפול בצרכים המגוונים של העולים לישראל עם התאקלמותם בארץ, מוביל משרד העלייה והקליטה בשיתוף משרדי הממשלה את השתלבות העולים בנקודות מפתח במשק ובחברה, במקצועות נדרשים ובקידום עסקים.

מדי שנה עולים לישראל אלפי בעלי מקצועות מבוקשים במשק וביניהם: מהנדסים, מתכנתים, מורים, בעלי מקצועות הרפואה ומקצועות נוספים. עלייתם ארצה טומנת בחובה הזדמנות למשק הישראלי, לחברה כולה ולמעסיקים השונים בתחומים בהם נדרשים בעלי מקצוע נוספים.

לצד זאת, נתקלים העולים בקשיים משמעותיים במסגרת הליכי ההכרה ברשיונם הזר ובנסיונם המקצועי. הליכים אלו מאופיינים בדרישות בירוקרטיות משמעותיות המקשות על קבלת הרישיון הישראלי ומעכבות את השתלבות העולים בשוק העבודה.

על מנת להקל על העולים והמעסיקים בניצול ההזדמנויות ובקידום העסקתם, מוצע בזאת לבחון את הדרכים להקל בנטל הרגולטורי הכרוך בתהליך ההכרה ברישיון ובנסיון רלוונטי מארצות המוצא של העולים, ולבחון דרכים לעידוד העסקתם.

תקציב

לא רלוונטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת השרים 'שההצעה נוגעת לתחום סמכותם -

שר האוצר - מאושר

שר הבריאות - מאושר

שר החינוך - מאושר

שר התקלאות ופיתוח הכפר - מאושר

שר העבודה - מאושר

שר הרווחה והבטחון החברתי - מאושר

שר המשפטים - מאושר

שר התחבורה - מאושר

שר התרבות והספורט - מאושר

שר הבינוי והשיכון - מאושר

שר העלייה והקליטה - מאושר

שר החדשנות המדע והטכנולוגיה - מאושר

שר ההתיישבות והמשימות הלאומיות - מאושר

שר הכלכלה והתעשייה - מאושר

החלטות קודמות של הממשלה בנושא -

לא רלוונטי

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה – אין מניעה לקדם את ההצעה. חוות הדעת המשפטית מצורפת.

סיווגים

- סיווג ראשי: תהליך
- תחום פעולה עיקרי: ישראל והעם היהודי

מגיש: שר העלייה והקליטה

**ו' בתשרי התשפ"ד
21 בספטמבר 2023**

ו' בתשרי תשפ"ד
21 בספטמבר 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה: 'עלייה בהשקעה' – הסרת חסמים ועידוד העסקת עולים

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

כמפורט בהצעת ההחלטה, המשרד מבקש לרכז עבודה מול כלל משרדי הממשלה העוסקים בהליכי רישוי הנדרשים לצורך עיסוק במקצועות שונים בישראל, וכן אל מול משרדי ממשלה המפעילים תכניות עידוד לתעסוקה, והכל במטרה להסיר חסמים בתעסוקת עולים בישראל ולעודד העסקת עולים על ידי מעסיקים שונים בישראל. על פי המוצע, יעבירו המשרדים המופיעים בהצעת ההחלטה, תכניות מוצעות להקלה בהליכי רישוי ועידוד תעסוקה למשרד העלייה והקליטה, לקראת הכנת הנושא לדין בוועדת שרים לעלייה וקליטה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:
ההצעה להחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:
ההצעה הופצה ליועצים המשפטיים של כלל משרדי הממשלה הרלוונטיים. כל ההערות המשפטיות שהתקבלו, הוטמעו.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:
אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

בברכה,

מיכל שטריק-רבבל
היועצת המשפטית

